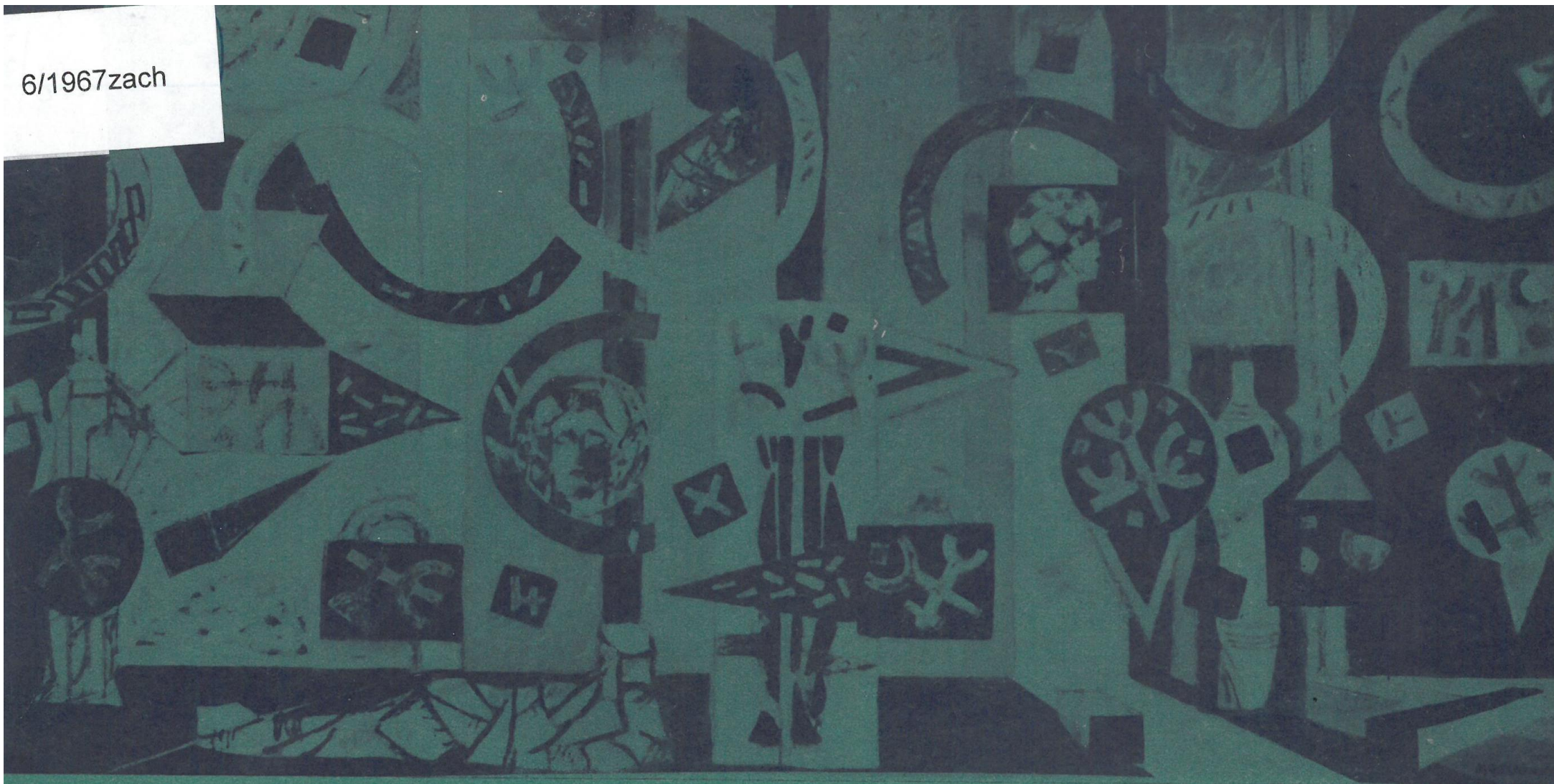

6/1967zach

Kazimierz Ostrowski

ZWIĄZEK
POLSKICH
ARTYSTÓW
PLASTYKÓW

CENTRALNE
BIURO
WYSTAW
ARTYSTYCZNYCH

WARSZAWA
· ZACHĘTA ·
PL. MAŁACHOWSKIEGO 3

Zachęta - Narodowa Galeria Sztuki
Biblioteka

Nr inw.

6/67

malarstwo

Kazimierz OSTROWSKI

(GDYNIA)

Wydział Sztuki i Nauk Humanistycznych
Uniwersytet Gdański

LUTY 1967

27. KOMPOZYCJA FIGURALNA I

Kazimierz OSTROWSKI

Gdynia, ul. Abrahama 62 m 33

- 1917** Ur. 14.II. w Berlinie
- 1945—1951** Studia w PWSSP w Sopocie. Pracownia malarstwa sztalugowego prof. prof. Janusza Strzałeckiego i Artura Nachta-Samborskiego; pracownia malarstwa architektonicznego prof. Jacka Żuławskiego
- 1949/50** Stypendium Rządu Francuskiego, roczny pobyt w Paryżu w pracowni F. Légera
- 1952** III Ogólnopolska Wystawa Plastyki, Warszawa
- 1954** Wystawa indywidualna, Sopot Pawilony
Wystawa indywidualna, Szczecin CBWA
IV Ogólnopolska Wystawa Plastyki, Warszawa
- 1955** Ogólnopolska Wystawa Młodej Plastyki, Warszawa
Arsenał
Wystawa indywidualna, Katowice CBWA
- 1956** Wystawa sztuki polskiej „Młode pokolenie”, Berlin, Lipsk
Wystawa indywidualna, Szczecin CBWA; Katowice CBWA
Wystawa indywidualna (z M. Kasprowiczem), Sopot Pawilony
- 1957** Wystawa Środowiska Gdańskiego ZPAP, Warszawa
I Ogólnopolska Wystawa Młodego Malarstwa i Rzeźby (w ramach X Festiwalu Sztuk Plastycznych), Sopot — I nagroda
Wystawa indywidualna, Szczecin 13 Muz
Wystawa indywidualna, Szczecin WDK
Wystawa indywidualna, Koszalin WDK

- Wystawa indywidualna, Sopot ZPAP
Wystawa indywidualna, Sopot Grand Hotel
II Wystawa Sztuki Nowoczesnej, Warszawa
Wystawa 1-szo Majowa Gdańskiego Okręgu ZPAP,
Sopot
Salon Jesienny Okręgu Gdańskiego ZPAP, Sopot
- 1958**
Wystawa Tkaniny Sopotkiej, Sopot
III Ogólnopolska Wystawa Młodego Malarstwa, Rzeź-
by i Grafiki (w ramach XI Festiwalu Sztuk Plastycz-
nych), Sopot
Wystawa Okręgu Gdańskiego ZPAP, Kraków, Lublin,
Poznań, Bydgoszcz
- 1959**
III Wystawa Sztuki Nowoczesnej, Warszawa
XV Ogólnopolska Zimowa Wystawa Plastyki, Radom
Salon Jesienny Okręgu Gdańskiego ZPAP, Sopot
Wystawa indywidualna, Szczecin 13 Muz
Wystawa indywidualna, Koszalin WDK
Wystawa indywidualna, Sopot ZPAP
Wystawa indywidualna, Sopot Grand Hotel
III Ogólnopolska Wystawa Młodego Malarstwa, Rzeź-
by i Grafiki (w ramach XII Festiwalu Sztuk Plastycz-
nych), Sopot — I nagroda
Wystawa z okazji 50-lecia Muzeum Regionalnego, Czę-
stochowa
Nagroda Artystyczna m. Gdyni
- 1960**
Wystawa indywidualna, Wrocław CBWA
Salon Jesienny Okręgu Gdańskiego ZPAP, Sopot
- 1961**
Jubileuszowy Salon Okręgu Gdańskiego ZPAP (w ra-
mach XIV Festiwalu Sztuk Plastycznych), Sopot
Wystawa indywidualna, Sopot Pawilony
Wystawa indywidualna, Poznań Odwach
Wystawa indywidualna, Wrocław CBWA

- Wystawa Malarstwa z cyklu Polskie Dzieło Plastyczne w XV-lecie PRL, Warszawa — wyróżnienie Ecole de Paris, Paryż Galerie Charpentier
- 1962** Współczesna Tkanina Polska (w ramach XV Festiwalu Sztuk Plastycznych), Sopot
I Festiwal Polskiego Malarstwa Współczesnego, Szczecin
- Wystawa indywidualna, Gdynia BWA
Wystawa indywidualna, Gdynia KMPiK
Wystawa indywidualna, Sopot Grand Hotel
- 1963** IV Wystawa Plastyki Marynistycznej, Warszawa
Wystawa indywidualna, Gdynia BWA
Wystawa indywidualna (z okazji Dni Sztumu), Sztum PMRN
- Doroczna Nagroda dla Plastyków Wybrzeża
- 1964** Wystawa XX-lecie PRL w Twórczości Plastycznej (eliminacyjna), Sopot
Plastycy Gdyńscy swemu Miastu, Gdynia
Wystawa indywidualna, Gdynia BWA
Wystawa indywidualna, Sopot Wyższa Szkoła Ekonomiczna
Nagroda Przewodniczącego PWRN Gdańsk
- 1965** Wystawa Malarstwa XX lat PRL w Twórczości Plastycznej, Warszawa — nagroda
Porównania (w ramach XVIII Festiwalu Sztuk Plastycznych), Sopot
Wystawa Prac Członków ZPAP Okręgu Gdańskiego, Łódź, Katowice, Opole, Lublin
Jesienne Konfrontacje, Rzeszów
III Plener Koszaliński, Koszalin
Wystawa indywidualna, Kopenhaga Galeria AP
Wystawa indywidualna, Poznań BWA
Wystawa indywidualna, Gdynia BWA

- 1965/66** Wystawa Polskiego Malarstwa Współczesnego, Moskwa, Bukareszt
- 1966** Wystawa indywidualna, Wejherowo PDK
Wystawa indywidualna, Słupsk Teatr
Wystawa indywidualna, Koszalin Muzeum
Wystawa indywidualna, Gdańsk (zakładowe i terenowe salony sztuki)
III Festiwal Polskiego Malarstwa Współczesnego, Szczecin — nagroda marynistyczna
Wystawa Okręgu Gdańskiego ZPAP, Praga
Ars Baltica, Visby (Szwecja)
- Realizacje malarstwa ściennego m.in. zabytkowe kamienice w Gdańsku — Długi Targ i w Poznaniu — Stary Rynek.
- Prace w zbiorach Muzeów Narodowych w Warszawie i Poznaniu, Muzeum Pomorskiego w Gdańsku, Muzeum Pomorza Zachodniego w Szczecinie, Muzeum Mazurskiego w Olsztynie, Muzeum Regionalnego w Częstochowie, Muzeum w Lublinie, Miejskiej Biblioteki w Gdyni, MKiS oraz w zbiorach prywatnych.

43. Z CYKLU „KOSZALIN”-KOŁOBRZEG

2. SPAWACZ

Obrazy Kazimierza Ostrowskiego docierały dotychczas do Warszawy pojedynczo albo w niedużych zespołach. Oglądać je było można na wszystkich większych wystawach o charakterze zbiorowym od Ogólnopolskich Wystaw Plastyki z początku lat pięćdziesiątych, poprzez Arsenał i Wystawy Sztuki Nowoczesnej z drugiej połowy tych lat, aż po wystawy na XV i XX-lecie PRL z lat sześćdziesiątych. Dobrze się więc stało, że przed artystą otworzyła się możliwość zaprezentowania w stolicy poważniejszej liczby prac w ramach wystawy indywidualnej. Obrazy Ostrowskiego bowiem, acz nigdy nie pozostają niedostrzegalne w natłoku wielkich pokazów zbiorowych — zyskują — bardziej chyba niż obrazy wielu innych malarzy — pełny walor dopiero w większych zespołach, działają na zasadzie rozległej dekoracji monumentalnej.

W twórczości Ostrowskiego łączą się elementy na pozór przeciwstawne a nawet sprzeczne: z jednej strony rzadka wręcz jednorodność i konsekwencja, z drugiej impulsywność, przechodząca często w żywiołową wybuchowość, i nieustanna — zdawałoby się — improwizacja. Swą wizję malarską uformowaną w zaraniu twórczości i w zasadniczej postaci niezmienną, choć oczywiście z biegiem lat wzbogacaną o różne elementy, artysta realizuje wciąż na nowo z nieokiełznanym i nigdy nie słabnącym temperamentem.

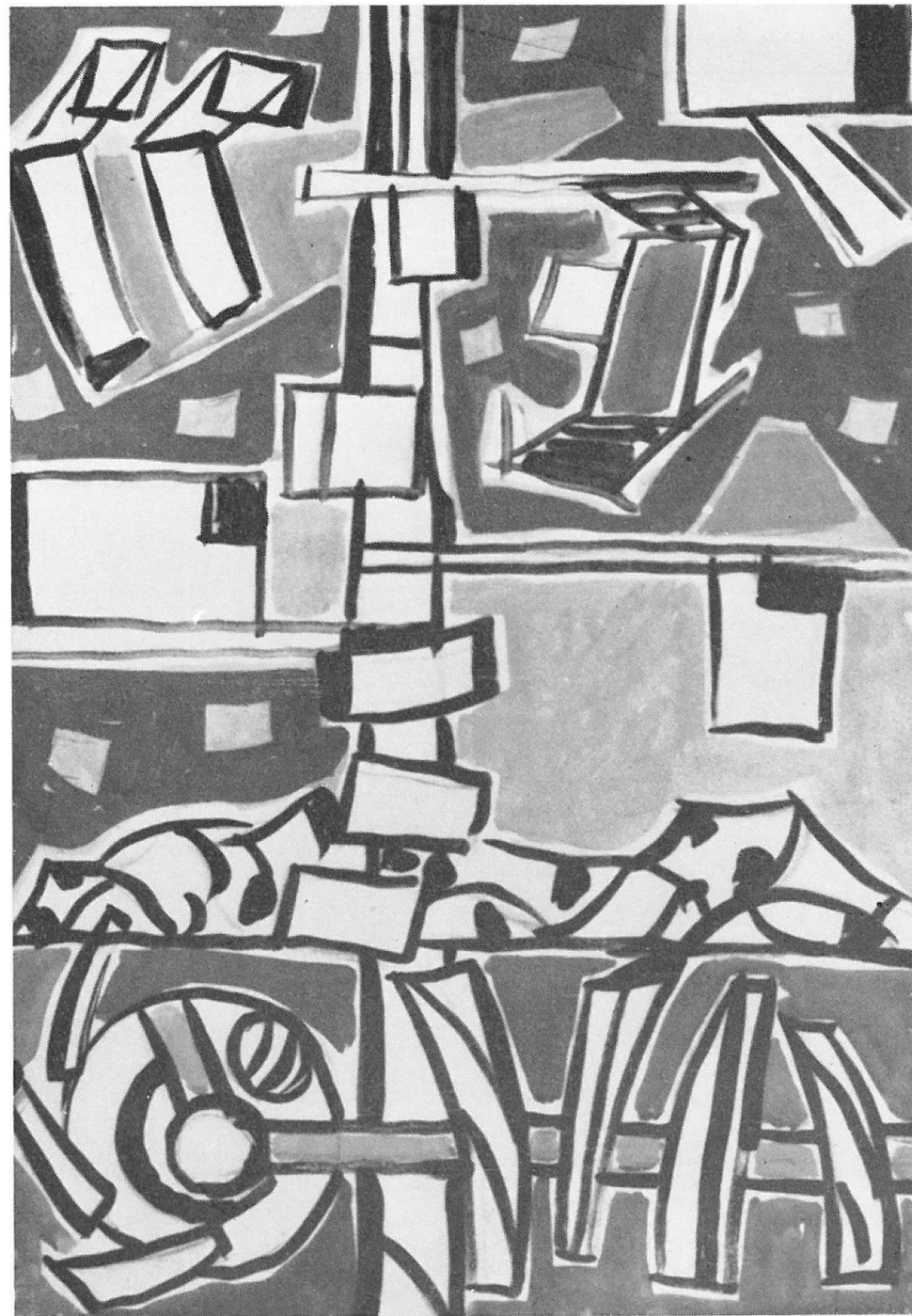
Wizję tę ukształtowało przede wszystkim jego miasto prawie że rodzinne — Gdynia. Choć bowiem przyszedł na świat na obczyźnie, w Gdyni spędził większość życia, rozstając się z nią jedynie przymusowo w latach okupacji, kiedy to został wywieziony do obozu w Stutthofie. Jak wiadomo, charakter i wszystkie funkcje

tego miasta wynikają z jego symbiozy z portem, który — znacznie silniej niż gdzie indziej (choćby w Gdańsku czy Szczecinie) — kształtuje jego wygląd i krajobraz. Portowe baseny wypełnione jednostkami pływającymi wszelakiego rodzaju, las dźwigów i innych konstrukcji, przy których nieustannie wre wytężona praca ludzka, i bezkres morza w głębi — oto powszednie tło gdyńskiego życia. Właśnie to wszystko stanowi podstawową treść malarstwa Ostrowskiego, a w każdym razie jest punktem wyjściowym jego wizji. Do jej okrzepnięcia i ostatecznego sformułowania przyczyniły się jednak najrozmaitsze czynniki o skomplikowanym nieraz działaniu. Przede wszystkim studia i kontakty artystyczne. Uczyć się malarstwa zaczął Ostrowski jeszcze w latach przedwojennych w Gdyni. Poważne studia w tej dziedzinie mógł jednak przeprowadzić dopiero po wojnie. Odbił je w szeroko już dziś znanej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych, która rezydowała najpierw w Sopocie, potem w Gdańsku. Trzej profesorowie, przez których pracownie się przewinał, a mianowicie Janusz Strzałecki, Stefan Samborski i Jacek Żuławski, dając mu rzetelne podstawy wiedzy malarskiej, nie krępowali go jednak żadnymi kanonami ani też nie formowali na kształt i podobieństwo własne. Indywidualność Ostrowskiego miała więc wszelkie dane do szybkiego i swobodnego samookreślenia się. Uskrzydliły ją następnie studia paryskie, odbyte w latach 1949—1950 w pracowni Fernanda Légera. Malarstwo tego mistrza z jego konstruktywizmem, dekoracyjnością i specyficzną plebejskością okazało się szczególnie bliskie Ostrowskiemu i dopomogło chyba ostatecznie w sprecyzowaniu się jego własnego myślenia artystycznego, inspirując w sposób twórczy i płodny całą jego dalszą działalność.

Ostrowski maluje wielkimi cyklami, najchętniej wy-
wiadając się w dużych formatach wykonanych temperą,
rzadziej olejem. Cykle te rozmaicie nazywa. Raz są to
„Stocznie”, kiedy indziej „Spawacze” i „Hutnicy”, raz
„Krajobrazy portowe z Gdyni i Gdańska”, to znów
„Krajobrazy kaszubskie”, zdarzają się „Martwe natury”,
„Kompozycje teatralne” i „Balety”, najczęściej jednak są
to po prostu „Kompozycje przestrzenne”. Przestrzeń —
to najbardziej zasadniczy element malarstwa Ostrowskie-
go. Zarówno monumentalne wnętrza stoczni, jak porty,
zarówno kompozycje ze spawaczami i hutnikami, jak
martwe natury artysty rozgrywają się w rozległych
przestworzach, które wydobywa on za pomocą specy-
ficznych układów form zawsze uproszczonych i zgeo-
metryzowanych, podkreślając ich działanie jaskrawym,
niekiedy aż brutalnym w zestawieniach kolorem, cza-
sami przywodzącym na myśl sztukę ludową.

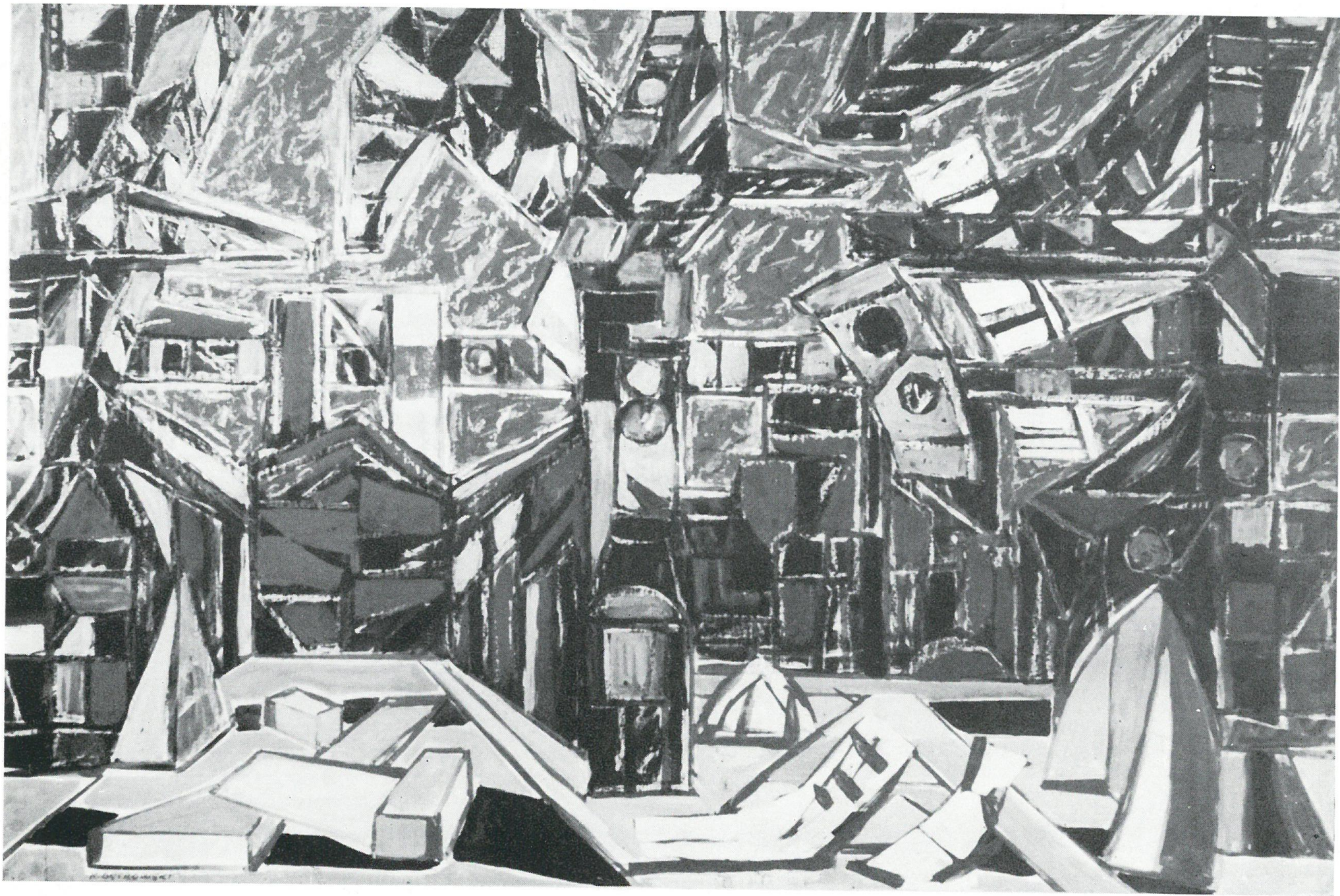
Zamiłowanie do geometryzacji form, predylekcja do

konstrukcji jako tematów szczególnie sposobnych do wy-
żywania pasji przestrzennej, wreszcie specyficzna deko-
ratywność zaprowadziły Ostrowskiego w swoim czasie
na warszawskie Wystawy Sztuki Nowoczesnej. W gruncie
rzeczy jednak w malarstwie tego artysty niewiele jest
z myślenia abstrakcyjnego, w zasadzie obce mu są spe-
kulacje intelektualne. Twórczość Ostrowskiego wszyst-
kimi swymi korzeniami tkwi w naturze i nigdy jej nie
porzuca. Sam przecież mówi, że „natura jest tak bogata,
że trzeba ją podpatrywać, a później o niej śpiewać”.
Rzecz prosta, w żadnym razie nie oznacza to dosłowności
w przenoszeniu natury na obraz. Podpatrując naturę
wnikliwie, sycąc się treściami, jakie ona w nieprzebra-
nym bogactwie podsuwa, artysta zawsze przeprowadza
selekcję dostrzeżonych elementów, z których jedne od-
rzuca, inne uogólnia i sumuje. W procesie tym kieruje
się raczej intuicją niż trzeźwym rozsądkiem. Tak rodzi
się własny i niepowtarzalny świat jego malarstwa, świat,
w którym właśnie „śpiewanie” o naturze zajmuje miej-
sce jej opisu.

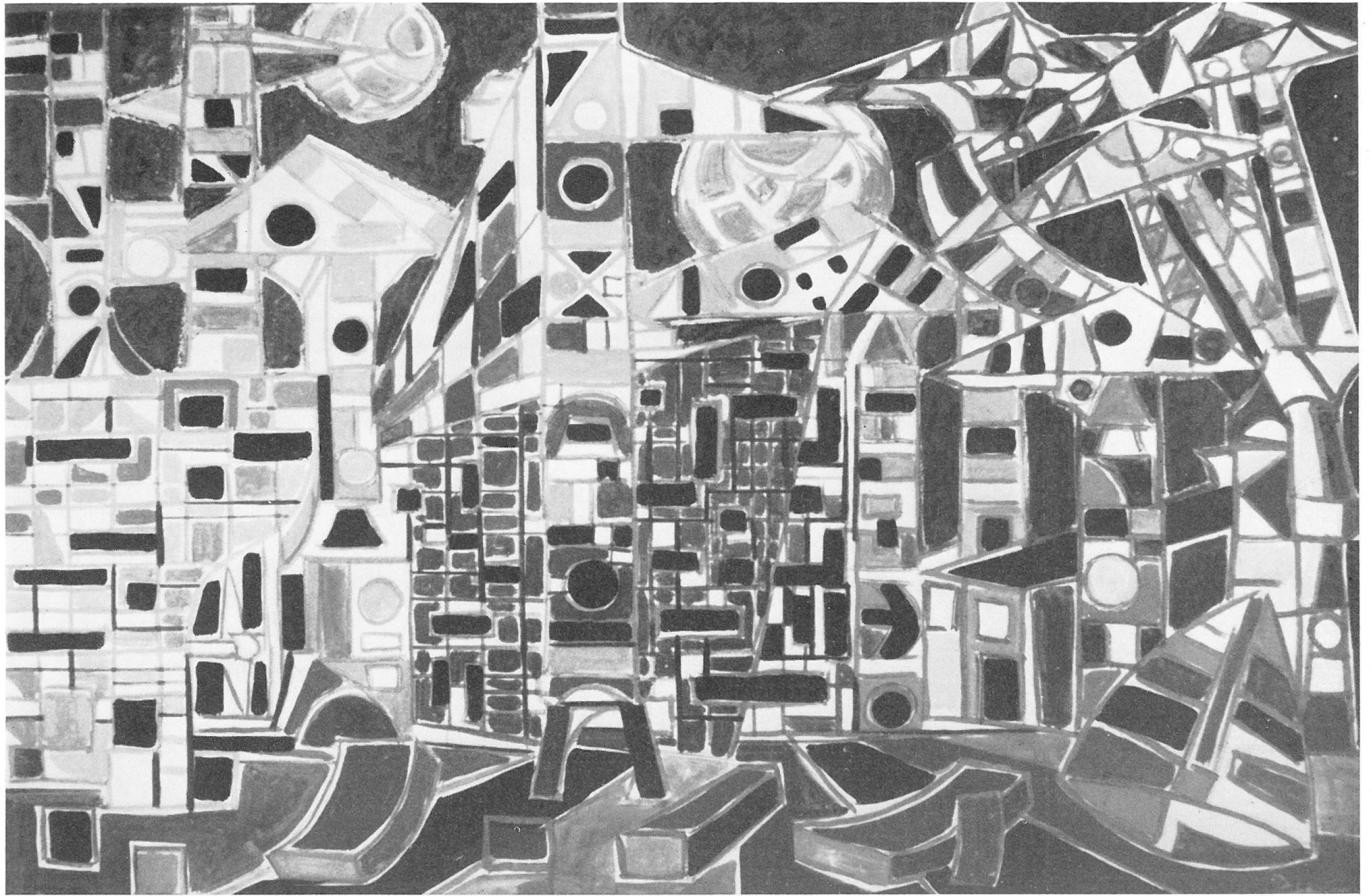

SPIS PRAC

1. **BRUKSELA II**, 1958, 70×100
wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
2. **SPAWACZ**, 1960, 200×140
wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
3. **BUDOWA**, 1960, 70×100
wł. Muzeum Pomorza Zachodniego w Szczecinie
4. **KOMPOZYCJA PRZESTRZENNA**, 1960, 100×170
5. **BUDOWA II**, 1961, 100×140
6. **KOMPOZYCJA Z FIGURAMI**, 1961, 100×110
wł. Biblioteki Miejskiej w Gdyni
7. **NARADA**, 1961, 170×130
8. **BUDOWA V**, 1961, 150×100
9. **BALET**, 1961, 100×165
10. **ZIELONY PEJZAŻ**, 1961, 54×124
11. **PEJZAŻ DALEKI**, 1961, 100×150
12. **KOMPOZYCJA KLASYCZNA**, 1961, 115×255

13. **AKTY I**, 1961, 70×100
14. **AKTY II**, 1961, 70×100
15. **LABORATORIUM**, 1961, 80×100
wł. Muzeum Pomorza Zachodniego w Szczecinie
16. **FRESK**, 1961, 70×100
17. **BALET**, 1961, 100×210
18. **PEJZAZ CZERWONY**, 1961, 100×350
19. **TEATR**, 1961, 100×220
wł. Muzeum Narodowego w Poznaniu
20. **KOMPOZYCJA CZARNO-BIAŁA**, 1961, 101×140
21. **PORTRET W CZERNIACH**, 1962, 92×100
22. **CMENTARZ ZYDOWSKI**, 1962, 70×100
23. **KOMPOZYCJA FIGURALNA**, 1964, 120×160
24. **PORT**, 1965, 130×290
wł. Ministerstwa Kultury i Sztuki
25. **PŁOCK**, 1965, 100×150
26. **STOCZNIA V**, 1965, 100×150

27. **KOMPOZYCJA FIGURALNA I**, 1965, 100×150

28. **SZARA KOMPOZYCJA**, 1965, 115×240 ,

29. **Z CYKLU „KOSZALIN”-KLUKI II**, 1966, 100×150

TEMPERY

30. **MARTWA NATURA**, 1959, 145×105
wł. Muzeum Narodowego w Warszawie

31. **SPAWACZE**, 1959, 182×104
wł. Muzeum Narodowego w Warszawie

32. **BALET**, 1964, 100×120

33. **NARADA II**, 1964, 105×175

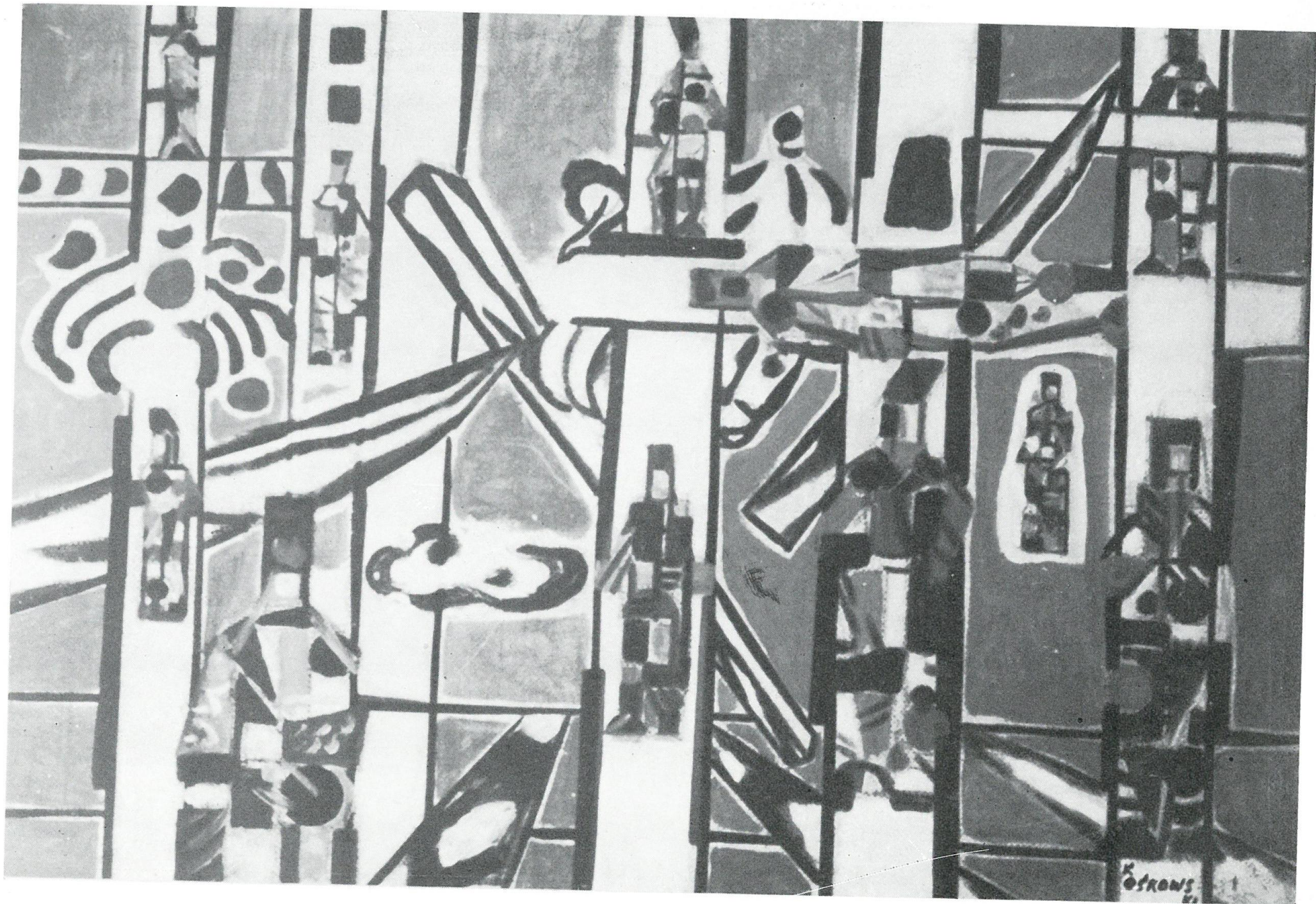
34. **KOMPOZYCJA NA CZERNI**, 1964, 56×88

Z cyklu „Kaszuby”:

35. **SWIĄTKI**, 1964, 160×70

36. **WITRAŻ**, 1964, 100×70

37. **PEJZAŻ Z WDZYDZ**, 1964, 70×100

38. **RODZINA**, 1964, 50×70

Z cyklu „Koszalin”:

39. **PEJZAŻ ZIELONY**, 1964, 100×70

40. **PEJZAŻ W KOLE**, 1964, 70×100

41. **CZARNO-NIEBIESKI**, 1966, 70×100

42. **PEJZAŻ-PION**, 1966, 100×70

43. **KOŁOBRZEG**, 1966, 70×100

44. **PEJZAŻ NADMORSKI**, 1966, 100×70

45. **RYBY**, 1965, 110×114

wł. Muzeum Pomorza Zachodniego w Szczecinie

46. **STOCZNIA I**, 1965, 70×100

47. **PORT III**, 1965, 58×80

48. **PORT GDANSKI**, 1965, 100×150

49. **KOMPOZYCJA FIGURALNA I**, 1965, 100×150

50. **KOMPOZYCJA FIGURALNA II**, 1965, 100×150

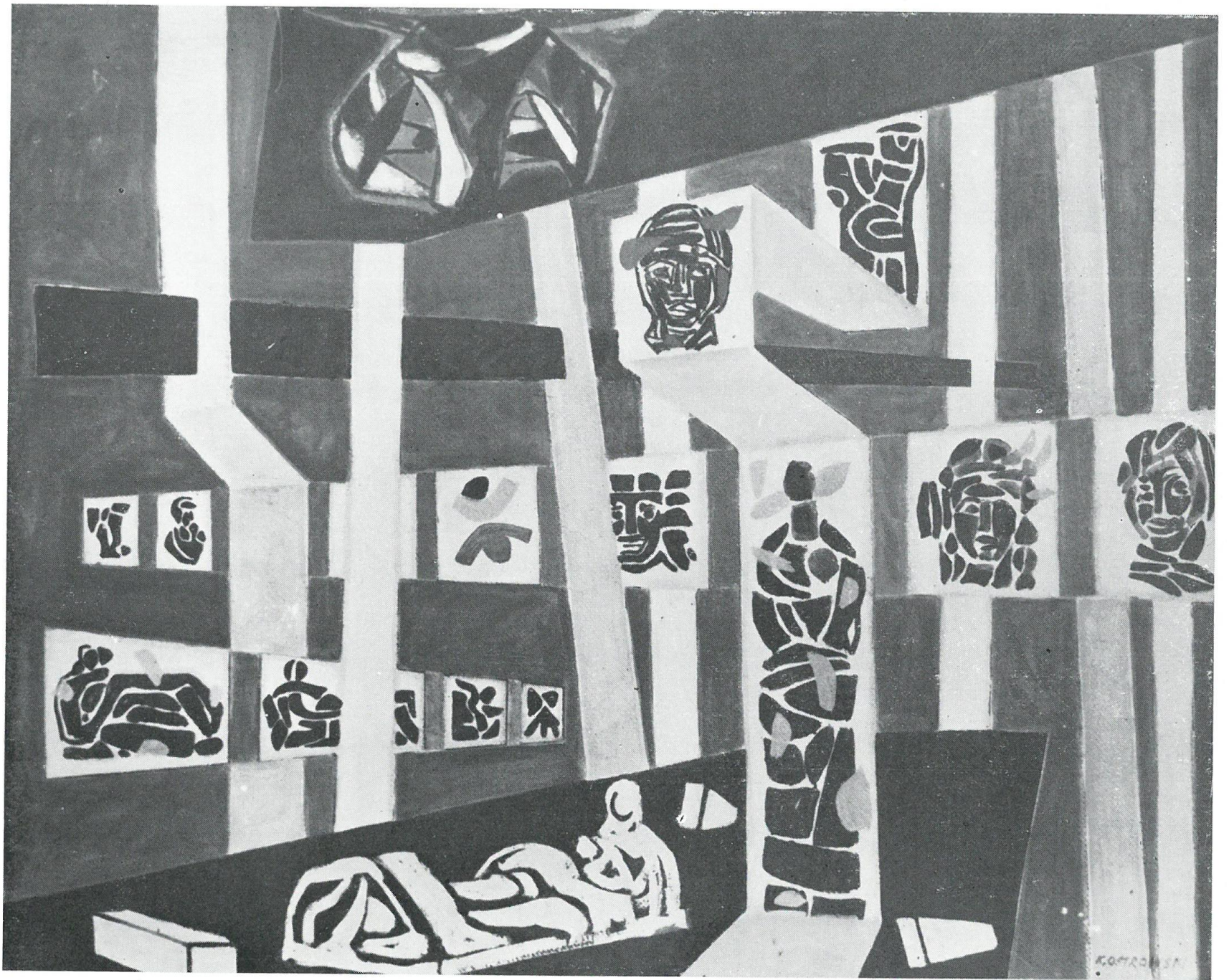
51. **KOMPOZYCJA „DEMONY”**, 1965, 60×70

wł. Muzeum Narodowego w Poznaniu

4. KOMPOZYCJA PRZESTRZENNA

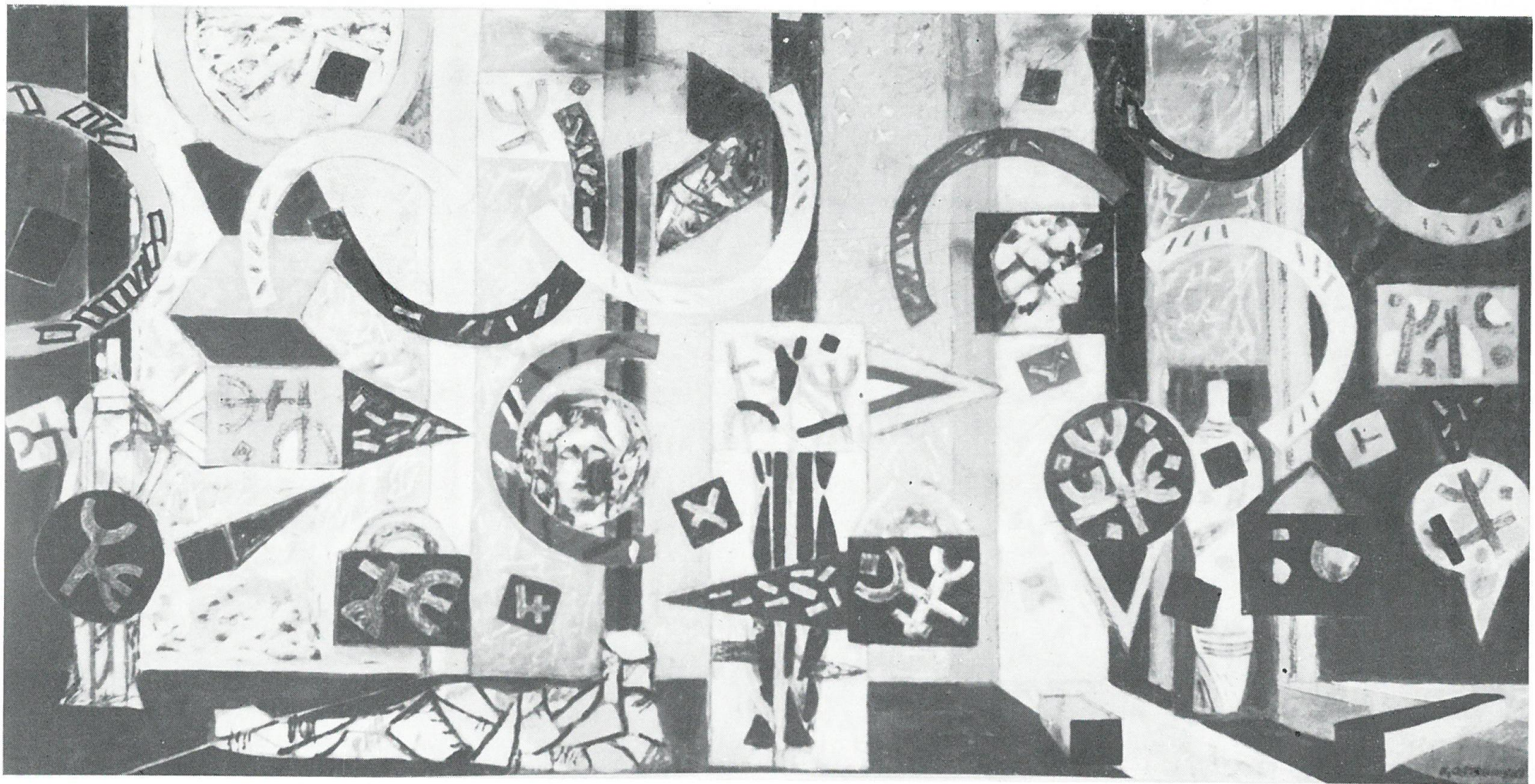
52. **PEJZAZ NIEBIESKI**, 1965, 70×50
53. **KOMPOZYCJA FIGURALNA**, 1965, 50×84
wł. Muzeum Narodowego w Poznaniu
54. **W DOKU**, 1966, 100×150

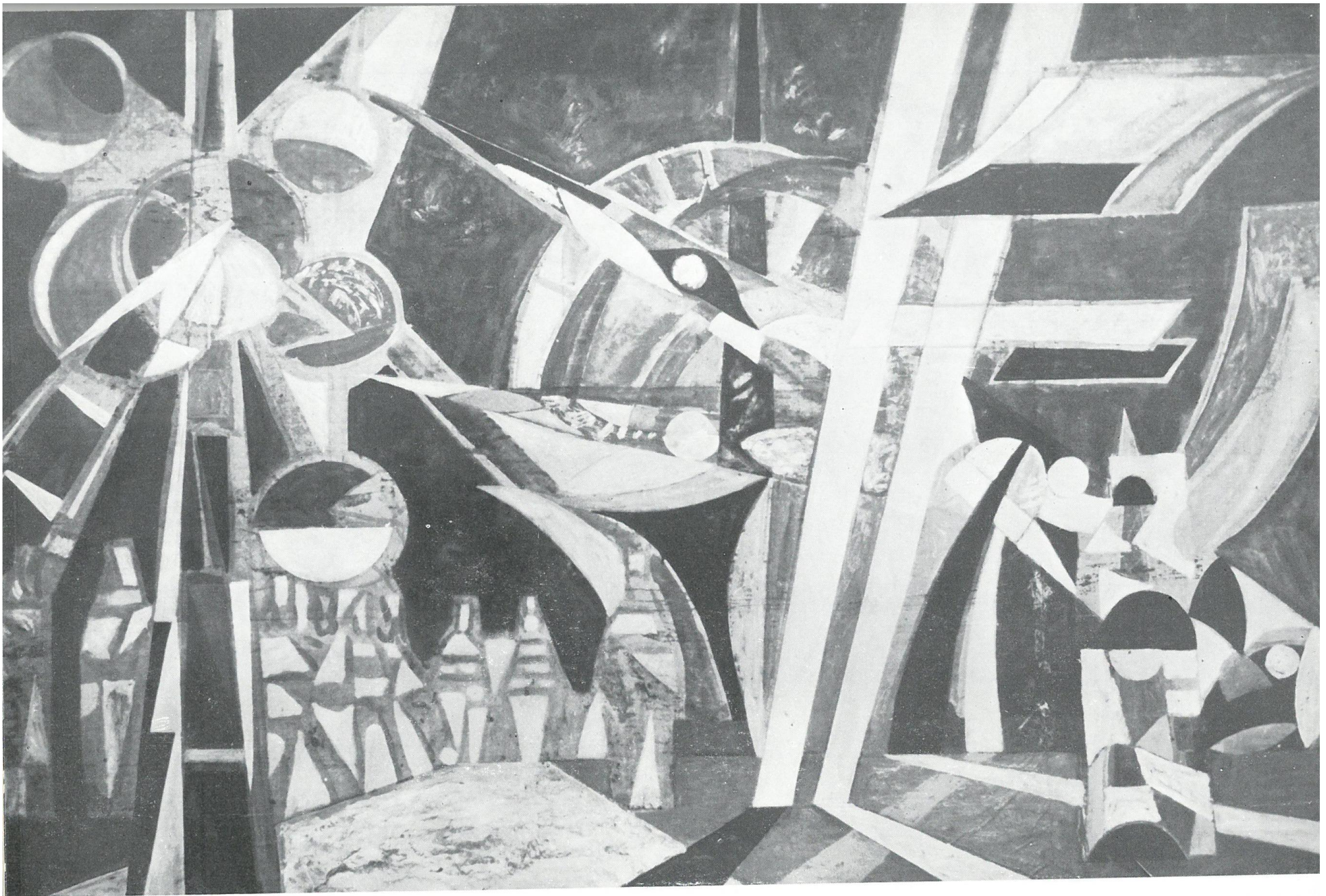

6. KOMPOZYCJA Z FIGURAMI

8. BUDOWA V

7. NARADA

Projekt ekspozycji i plakatu: Marian Bogusz
Opracowanie graficzne katalogu: Natalia Jarczewska
Redakcja: Barbara Mitschein (CBWA)
Zdjęcia: Stanisław Krywald
Redakcja techniczna: Jan Heydrich (CBWA)

6/67